

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/32/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200976
Dátum vydania rozhodnutia:	19.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200976.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobcu: P. F., bytom Z. XXX/XX, XXX XX U. V., štátny príslušník Ukrajinskej republiky, právne zastúpeného JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, Námestie osloboditeľov 10, 071 01 Michalovce, proti žalovanému: Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Prešov, so sídlom Jarková 31, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01. októbra 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 15Scud/1/2013-67 zo dňa 18. júna 2014 jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 15Scud/1/2013-67 zo dňa 18. júna 2014 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01. októbra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 314,18 € titulom náhrady trov právneho zastúpenia a iné trovy 70 € (titulom náhrady súdneho poplatku) na účet právneho zástupcu žalobcu do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01.10.2012 potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Michalovce č. PPZ-HCP-PO7-KP-923-005/2012 zo dňa 22.07.2012, ktorým žalobcovi zrušil povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky podľa § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

Podľa právneho názoru krajského súdu správne orgány v danom prípade postupovali a rozhodli v súlade so zákonom. Ak žalovaný a prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia poukázali na

skutočnosť, že v prípade zrušenia prechodného pobytu podľa § 33 ods. 4 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, t. j. ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny ohrozi bezpečnosť štátu, správny orgán obmedzí rozsah odôvodnenia iba na skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky podľa § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, podľa krajského súdu odôvodnili rozhodnutie v zákonom stanovenom rozsahu.

V tomto prípade ide o výnimku z aplikácie § 47 ods. 3 Správneho poriadku, a teda postačuje aby policajný útvar uviedol v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozi bezpečnosť štátu.

Z uvedeného krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov neobsahujú konkrétne skutočnosti v čom spočíva konanie žalobcu, ktorým by mal ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky a ktoré by malo byť dôvodom na zrušenie povolenia na prechodný pobyt.

Krajský súd poukázal na fakt, že utajovaná skutočnosť, ktorá je dôvodom zrušenia prechodného pobytu na základe vyjadrenia Slovenskej informačnej služby, nie je obsahom spisu, nakoľko táto utajovaná skutočnosť podlieha ochrane podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zмене a doplnení niektorých zákonov, tak ako to v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odôvodnil žalovaný.

K námietke žalobcu, že rozhodnutia správnych orgánov sú vydané v rozpore s čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“), krajský súd uviedol, že žalobca bližšie dôvody v čom má byť jeho právo na ochranu súkromného a rodinného života porušené neuviedol.

Krajský súd k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžs/3/2008 zo dňa 15.04.2008, na ktorý sa žalobca odvolával uviedol, že v danom prípade citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR vychádzal z iných skutkových okolností, kde okrem iného štátny príslušník tretej krajiny mal na území Slovenskej republiky vytvorené rodinné väzby a to manželku a maloletú dcéru, ktoré sú občiankami Slovenskej republiky. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva povinnosť správneho orgánu (v rozpore s ust. § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov) v odôvodnení rozhodnutia uvádzať konkrétne skutočnosti, ktoré sú predmetom vyjadrenia Slovenskej informačnej služby. Zároveň poukázal na odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov, ktoré sa zaoberali otázkou dôsledku zrušenia prechodného pobytu žalobcu na jeho súkromný a rodinný život. Podľa názoru krajského súdu žalobca v konaní nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali posudzovanie vplyvu zrušenia povolenia na prechodný pobyt na jeho súkromný a rodinný život. Z odôvodnenia žalovaného v konečnom dôsledku jednoznačne vyplýva, že žalobca po zrušení prechodného pobytu má naďalej za zákonom stanovených podmienok právo vstupu na územie Slovenskej republiky.

Krajský súd ďalej uviedol, že správne orgány v tomto prípade uprednostnili bezpečnostný záujem štátu aj nad osobný záujem žalobcu spočívajúci v skutočnosti, že žalobca je zamestnancom spoločnosti 1. Šamorínska stavebná a nadradenosť tohto záujmu v rámci správnej úvahy aj dostatočne odôvodnili, keď predovšetkým uviedli, že pracovná činnosť resp. zamestnanie žalobcu nezaručuje právny nárok na udelenie prechodného pobytu.

Na námietku žalobcu týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného v tom, že sa žalovaný žiadnym spôsobom nevyrovnal s jeho odvolacími námietkami krajský súd uviedol, že z odvolania žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu zo dňa 31.07.2012 je zrejmé, že žalobca namieta, že je bezúhonnou osobou, nikdy nebol trestaný, neudržiava žiadne styky s osobami, ktoré by mohli byť hrozbou pre štát, že je zamestnaný na území Slovenskej republiky a že má postavenie Slováka žijúceho v zahraničí, pričom poukázal aj na príbuzenské vzťahy na území Slovenskej republiky. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, na všetky tieto námietky žalovaný v odôvodnení rozhodnutia reagoval a sú v dostatočnom rozsahu odôvodnené aj v rozhodnutí

prvostupňového správneho orgánu.

K námietke žalobcu, že má postavenie Slováka žijúceho v zahraničí krajský súd poukázal na tú skutočnosť, že aj štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý má vyššie uvedené postavenie je možné podľa § 36 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov v spojení s § 33 ods. 4 a 5 tohto zákona zrušiť prechodný pobyt, čo v konečnom dôsledku vyplýva aj z rozhodnutí správnych orgánov. Toto osobitné postavenie štátneho príslušníka tretej krajiny v danom prípade ustupuje právu štátu na ochranu bezpečnostných záujmov.

II.

Odvolanie žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie v ktorom navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a aj rozhodnutie správneho orgánu na prvom stupni a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca v odvolaní opätovne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/3/2008 zo dňa 15.04.2008 a uviedol že, v tomto rozhodnutí najvyšší súd poukázal, že ide o stret dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku. Najvyšší súd poukázal, že v administratívnom konaní musí byť preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti. Správny orgán musí do rozhodnutia konkrétne uviesť v čom spočíva konanie žalobcu, ktoré by malo ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Napadnuté rozhodnutia správnych orgánov takéto zdôvodnenia neobsahujú.

Z vyššie uvedeného rozsudku najvyššieho súdu je podľa žalobcu zrejmé, že v odôvodnení rozhodnutia správny orgán musí konkrétne uviesť, v čom spočíva konanie žalobcu, ktoré by malo ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Rozhodnutie sa musí tiež zdôvodniť, prečo došlo k uprednostneniu záujmu verejného pred záujmom súkromným.

Z hore uvedenými námietkami žalobcu sa súd v napadnutom rozsudku nijako logicky nevysporiadal. Súd len stručne uviedol, že citovaný rozsudok najvyššieho súdu vychádzal z iných skutkových okolností, kde okrem iného štátny príslušník tretej krajiny mal na území Slovenskej republiky vytvorené rodinné väzby a to manželku a maloletú dcéru, ktoré sú občiankami Slovenskej republiky.

Podľa žalobcu vyššie uvedená argumentácia krajského súdu neobstoí, lebo k zrušeniu rozhodnutia došlo v oboch prípadoch z rovnakého dôvodu a to „ohrozenie bezpečnostného záujmu Slovenskej republiky“. Najvyšší súd v rozsudku zo dňa 15.04.2008 uviedol, že v administratívnom konaní musí byť preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republike ohrozenie verejnej bezpečnosti. Správny orgán musí do rozhodnutia konkrétne uviesť, v čom spočíva konanie žalobcu, ktoré by malo ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. S touto námietkou sa krajský súd v napadnutom rozsudku nijako nevysporiadal, ale osvojil si právny názor žalovaného, že uvedenú hrozbu nie je potrebné v rozhodnutí nijako odôvodniť.

Napadnutým rozsudkom bolo tiež porušené právo žalobcu na súkromný a rodinný život. Napadnutý rozsudok nie je odôvodnený tak, ako vyžaduje ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., čím sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom.

Napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo porušené základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z uvedeného možno podľa žalobcu uzavrieť, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný.

Žalobca je toho názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

veci podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p..

III.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný uviedol, že žalobca vo svojej žalobe namieta, že z obsahu rozhodnutí správnych orgánov na obidvoch stupňoch je zrejmé a preukázané, že neobsahujú žiadne konkrétne skutočnosti v čom spočíva konanie žalobcu, že by mal ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, tiež neobsahujú konkrétny opis skutočnosti, ktorý mal byť dôvodom na zrušenie povolenia na prechodný pobyt. K uvedenému žalovaný uviedol, že z obsahu rozhodnutí správnych orgánov na obidvoch stupňoch je zrejmé a preukázané, že obsahujú konkrétne skutočnosti v čom spočíva konanie žalobcu, že by mal ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje konkrétny opis skutočnosti, ktorý mal byť dôvodom na zrušenie povolenia na prechodný pobyt.

Rozhodnutie správneho orgánu na prvom stupni a rozhodnutie žalovaného obsahujú relevantný dôkaz, ktorý potvrdil, že žalobca by svojim prechodným pobytom na území Slovenskej republiky ohrozil bezpečnosť štátu. Žalovaný zistil, že skutočnosť, ktorá je dôvodom zrušenia prechodného pobytu účastníkovi konania sa nenachádza v spisovom materiáli, nakoľko ide o utajovanú skutočnosť, ktorá podlieha ochrane podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov s informáciami a vecami, ktoré sú podľa tohto zákona zaradené medzi utajované skutočnosti, sa môžu oboznamovať len osoby, ktoré sú na to zákonom oprávnené, t. j. právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá je určená na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami alebo ktorej oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami vzniklo zo zákona. Utajovaná skutočnosť musí byť chránená pred nepovolanou osobou systémom opatrení súvisiacich s výberom, určením a kontrolou osôb, ktoré sa môžu v určenom rozsahu oboznamovať s utajovanými skutočnosťami. Účastník konania je v tomto prípade nepovolanou osobou, pretože nemá oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanou skutočnosťou. Žalovaný potvrdzuje existenciu dôvodov na zrušenie prechodného pobytu účastníkovi konania, uvedených v utajovanej skutočnosti a preto túto námietku považuje za neopodstatnenú.

Žalobca ďalej v žalobe a aj odvolaní proti rozsudku krajského súdu poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISŽa/3/2008 zo dňa 15. apríla 2008, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1/2009 pod číslom 10. Toto rozhodnutie sa týka obdobného prípadu, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. októbra 2007 a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal, že ide o stret dvoch základných práv a slobôd, na jednej strane práva žalobcu na súkromie a rodinný život a na strane druhej práva štátu na zásah do tohto práva z dôvodu potreby ochrany bezpečnosti a verejného poriadku. Najvyšší súd poukázal, že v administratívnom konaní musí byť preukázané, že z konania žalobcu hrozí Slovenskej republiky ohrozenie verejnej bezpečnosti. Správny orgán musí do rozhodnutia konkrétne uviesť v čom spočíva konanie žalobcu, ktoré by malo ohroziť bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Žalovaný v danom prípade uviedol, že citovaný rozsudok najvyššieho súdu vychádza z iných skutkových okolností, kde okrem iného štátny príslušník tretej krajiny mal na území Slovenskej republiky vytvorené rodinné väzby a to manželku a maloletú dcéru, ktoré sú občiankami Slovenskej republiky. Žalobca na území Slovenskej republiky manželku a deti nemá. K hore uvedenému rozsudku, na ktorý poukazuje žalobca, žalovaný uvádza, že nie je možné sa ním riadiť z dôvodu, že tento bol vydaný v čase, keď bol účinný zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa § 120 ods. 2 policajný útvar uvedenie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, čiže nevyplýva povinnosť žalovaného v odôvodnení rozhodnutia uvádzať

konkrétne skutočnosti, ktoré sú predmetom vyjadrenia Slovenskej informačnej služby (na rozdiel od zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podľa žalovaného uvedené námietky žalobcu nie je možné akceptovať ako opodstatnené, nakoľko v rámci odvolacieho konania žalovaný skúmal všetky námietky, ktoré uviedol. Žalovaný je názoru, že so skutočnosťami uvedenými v žalobe sa vysporiadal už v odvolacom konaní a žalobca v žalobe neuviedol žiadne nové skutočnosti. Na základe jednoznačne preukázaných skutočností tak žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie pod č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01.10.2012 v zmysle zákona.

IV.

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01.10.2012 rozhodol o odvolaní žalobcu voči rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície PZ Michalovce č. PPZ-HCP-PO7-KP-923-005/2012 zo dňa 22.07.2012 tak, že rozhodnutie vydané prvostupňovým správnym orgánom č. p. PPZ-HCP-PO7-KP-923-005/2012 zo dňa 22.07.2012, ktorým bolo účastníkovi konania zrušené povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky v zmysle § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov potvrdil a odvolanie účastníka konania zamietol.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť.

Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19.01.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 2 ods. 1 písm. i) zákona o pobyte cudzincov, na účely tohto zákona sa rozumie ohrozením bezpečnosti štátu konanie osoby, ktorým ohrozuje demokratický poriadok, zvrchovanosť, územnú celistvosť alebo nedotknuteľnosť hraníc štátu, alebo konanie osoby, ktorým porušuje základné práva a slobody, ktorými sú chránené životy a zdravie osôb, majetok a životné prostredie.

Podľa § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie.

Podľa § 33 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže žiadosť o udelenie prechodného

pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie Slováka žijúceho v zahraničí, zamietnuť iba z dôvodov uvedených v odseku 4 písm. a), b), d) až f) a h).

Podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zruší prechodný pobyt, ak zistí skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 4 alebo ods. 5.

Podľa § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b), ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu.

Podľa § 125 ods. 6 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar si na posúdenie žiadosti o udelenie prechodného pobytu a žiadosti o udelenie trvalého pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny staršieho ako 14 rokov vyžiada vyjadrenie Slovenskej informačnej služby, ktorá svoje vyjadrenie zašle policajnému útvaru do desiatich dní od doručenia žiadosti o vyjadrenie.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SIS“), informačná služba poskytuje informácie o trestnej činnosti útvarom Policajného zboru a prokuratúry, a to najmä o páchaní organizovanej trestnej činnosti. Nevyhnutné informácie poskytuje aj iným štátnym orgánom, ak ich potrebujú na zamedzenie protiústavnej alebo inej protiprávnej činnosti.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-PO2-198-002/2012 zo dňa 01.10.2012, odvolaní žalobcu voči rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície PZ Michalovce č. PPZ-HCP-PO7-KP-923-005/2012 zo dňa 22.07.2012 tak, že rozhodnutie vydané prvostupňovým správnym orgánom č. p. PPZ-HCP-PO7-KP-923-005/2012 zo dňa 22.07.2012, ktorým bolo účastníkovi konania zrušené povolenie na prechodný pobyt na území Slovenskej republiky v zmysle § 36 ods. 1 písm. b) s poukázaním na § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov potvrdil a odvolanie účastníka konania zamietol.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť uvedených rozhodnutí.

Dôvodom zrušenia povolenia na prechodný pobyt žalobcu bola skutočnosť, že v rámci konania na prvostupňovom správnom orgáne, ako aj v konaní na odvolacom správnom orgáne boli v rámci aplikácie ustanovenia § 33 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov preverované informácie k osobe žalobcu, týkajúce sa skutočností miery ohrozenia bezpečnosti štátu, verejného poriadku alebo verejného zdravia zo strany žalobcu. Prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný po tomto preverovaní disponujú informáciami k osobe žalobcu utajovaného charakteru, pri ktorých neuvádzanie podrobného odôvodnenia v rozhodnutiach správneho orgánu podľa ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je opodstatnené predovšetkým z dôvodu ochrany utajovaných skutočností. V prípade uvedenia týchto informácií v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je utajovanou písomnosťou by mohlo dôjsť k vyzradeniu utajovaných skutočností nepovolanej osobe. Žalovaný preskúmaním predmetných informácií zistil, že je daný zákonný dôvod na zamietnutie žiadosti žalobcu podľa ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) v spojení s § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

V prípade žalobcu je dôvodné podozrenie, že pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný

poriadok alebo verejné zdravie a z uvedeného dôvodu prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný, postupovali v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia v kontexte s ustanovením osobitného zákona, ktorým je v tomto prípade zákon o pobyte cudzincov, konkrétne ustanovenie § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, a uviedol v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Žalobca namietal, že sa nemohol vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie v jeho veci. Odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že preskúmanie ústavnosti uvedeného ustanovenia je zverená do právomoci Ústavného súdu SR.

V predmetnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 30.10.2014 prerušil konanie z dôvodu, že Verejná ochrankyňa práv podala dňa 14.7.2014 návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, v ktorom žiadala ústavný súd o vyslovenie nesúlady ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov (s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Návrh verejnej ochrankyne práv bol uznesením ústavného súdu PL. ÚS 40/2014-19 zo dňa 17.12.2014 odmietnutý ako neprípustný. Pre úplnosť súd dodáva, že z procesných dôvodov ústavný súd dvakrát odmietol návrh verejnej ochrankyne práv na vyslovenie nesúlady § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, ktorý je relevantný v predmetnej veci, a podobného ustanovenia § 52 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle (PL. ÚS 5/2014 a PL. ÚS 40/2014).

S poukazom na uvedené, musel Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní žalobných námietok vychádzať z prezumpcie ústavnosti zákona o pobyte cudzincov (konkrétne jeho ustanovenia § 120 ods. 2), ktoré žalovaný pri rozhodovaní na daný prípad aplikoval.

Pri posúdení námietok žalobcu najvyšší súd vychádzal z toho, že pokiaľ správne orgány na prípad žalobcu pri rozhodovaní o jeho žiadosti vydali rozhodnutie, ktoré je odôvodnené v súlade s ustanovením § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, (podľa ktorého policajný útvar uvedie v odôvodnení rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, ak ide o rozhodnutie o zrušení prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov s poukazom na § 34 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ak je dôvodné podozrenie, že štátny príslušník tretej krajiny pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu), postupovali správne.

Ustanovenie § 120 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov síce odkazuje na aplikáciu zákona o správnom konaní, avšak za predpokladu, že sa v tomto zákone neustanovuje inak. Ako to vyplýva z ustanovenia § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zákonodarca zjavne nadradil bezpečnostný záujem štátu nad všeobecne platné zásady administratívneho konania obsiahnuté v správnom poriadku. Citované ustanovenie zákona o pobyte cudzincov je teda vo vzťahu k zákonu č. 71/1967 Zb. o správnom konaní *lex specialis*.

Správny orgán preto nemôže v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádzať konkrétne dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti a uvedie iba konštatovanie, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

K tomu ho priamo zmocňuje ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov avšak len v prípade, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Na tomto mieste odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že uvedenou problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze II. ÚS 480/201462, v ktorom uviedol, že zákonodarca vyvážil ústavne chránenú hodnotu bezpečnosti štátu na jednej strane a ústavne procesné práva, resp. právo na ochranu rodinného života, akcentujúc bezpečnosť štátu. Zákonodarca uprednostnil bezpečnosť nielen z hľadiska jej samej, ale aj z hľadiska utajenosti spravodajských informácií. V konfrontácii s

bezpečnosťou štátu zákonodarca uprednostnil len ochranu života a zákaz mučenia. Je nepochybné, že suverén má pri úprave cudzineckého režimu, a zvlášť otázok legálnych dlhodobých pobytov, veľkú diskreciu. Zákonná úprava je postavená v podstate na dôvere v spravodajské poznatky Slovenskej informačnej služby a z ústavného, inštitucionálneho hľadiska ostáva dôverovať jej politickej kontrole. Ochrana správnymi súdmi je v predmetnej oblasti značne limitovaná, a preto môže vzbudzovať u cudzincov pocit nedostatočnej ochrany ich práv. Treba však aj priznať, že oblasť bezpečnosti štátu sa blíži otázkam politickým, kde je súdna diskrecia obmedzená. Právna úprava sa môže javiť nelogická, pretože ten, kto doteraz mal legálny pobyt, sa snaží ho umocniť, stabilizovať trvalým pobytom, a pritom zrazu čelí riziku vyhostenia. Dikcia relevantných zákonných ustanovení je natoľko jednoznačná, že neumožňuje taký posun výkladu smerom k procesným článkom ústavy, aby sa sťažovateľ mohol kontradiktórne konfrontovať s poznatkami v správach SIS.

Odvolací súd posudzoval v prvom rade v kontexte záverov vyplývajúcich z nálezu II. ÚS 480/2014-62, či prichádzal do úvahy postup, ktorý zvolil správny orgán, keď v odôvodnení rozhodnutia uviedol iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. V danom prípade prvostupňový správny orgán zrušil žalobcovi prechodný pobyt na území Slovenskej republiky z dôvodu dôvodného podozrenia, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie ako vyplýva z ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) v spojení s § 33 ods. 4 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

V prípade žalobcu je podľa žalovaného dôvodné podozrenie, že pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie a z uvedeného dôvodu prvostupňový správny orgán.

Pokiaľ teda správne orgány postupovali v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia v kontexte s ustanovením osobitného zákona, ktorým je v tomto prípade zákon o pobyte cudzincov, konkrétne ustanovenie § 120 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a v odôvodnení rozhodnutia uviedli iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky postupovali v súlade so zákonom.

Avšak tak, ako to vyplýva z doterajšej judikatúry najvyššieho súdu, od ktorej nebol dôvod na odklon, v prípadoch, kde nie je daná možnosť účastníkovi konania oboznámiť sa s obsahom dôvodov a dôkazov, ktorými sa odôvodňuje neudelenie trvalého pobytu (ale i iné prípady), z dôvodu, že sa jedná o utajovanú skutočnosť, je potrebné, aby sa s týmito dôvodmi oboznámil súd v rámci svojho prieskumu napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd už uviedol (II. ÚS 111/08), že ochrana ľudských práv a základných slobôd je v našom ústavnom systéme v prvom rade úlohou súdov, a to tak všeobecných súdov, ako aj ústavného súdu. Osobitne možno zvýrazniť povinnosť všetkých súdov chrániť jednotlivcov pred zásahmi verejnej moci. Táto povinnosť súdov je základným komponentom právneho štátu rešpektujúceho a ctiaceho ľudské slobody. Vďaka svojim definičným znakom - nezávislosti a viazanosti právom - ústavou, zákonmi a vybranými medzinárodnými zmluvami môže a musí súdna moc chrániť jednotlivcov pred excesmi verejnej moci.

Podľa judikatúry ústavného súdu súdy sa nesmú vyhýbať oboznámeniu sa s utajenými skutočnosťami a tak poskytnúť vertikálnu ochranu účastníkom konania.

Z rozsudku krajského súdu však nevyplýva, že by sa tento s utajovanou skutočnosťou oboznámil, napriek tomu konštatoval, že správne orgány postupovali a rozhodli v súlade so zákonom.

Odvolací súd zastáva názor, že účastník konania síce nebol oprávnený sa s informáciou v stupni utajenia „dôverné“ oboznámiť. Toto právo však majú súdy v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí a krajský súd sa s informáciou, na základe ktorej správne orgány dospeli k záveru, že je naplnený zákonný dôvod pre zrušenie prechodného pobytu podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov neoboznánil a napriek tomu dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu bolo potrebné zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Dôvodom bolo zistenie nedostatočných, resp. všeobecných informácií týkajúcich sa bezpečnostného rizika žalobcu a s poukazom na nesprávnosť takého postupu, ktorý konštatuje Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 480/2014-62), keď sa takáto všeobecná informácia SIS stane primárnym dôkazom v konaní o povolení pobytu, dospel odvolací súd k záveru o potrebe zmeny rozsudku krajského súdu.

Najvyšší súd s poukazom aj na závery ústavného súdu v citovanej judikatúre zdôrazňuje potrebu individuálneho posúdenia dôvodov, pre ktoré by malo existovať bezpečnostné riziko, teda potrebu dôsledného oboznámenia sa s obsahom utajovaných skutočností.

Judikatúra ústavného súdu poukazuje na potrebu ochrany cudzincov preverením formálnejších, avšak relevantných stránok procesu a taktiež potrebu oboznámenia sa s dôvodmi, či tieto nie sú neudržateľné.

Najvyšší súd konštatuje, že utajovaná skutočnosť, ktorá bola podkladom rozhodnutia správnych orgánov mala charakter všeobecnej informácie, z ktorej nebolo možné identifikovať a teda ani posúdiť bezpečnostné riziko žalobcu a súd sa nemohol pri posúdení zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov uspokojiť s príliš všeobecnými informáciami o žalobcovi dodanými SIS.

Najvyšší súd v tejto súvislosti považuje za dôležité zdôrazniť, že nie je možné akceptovať univerzálnosť a všeobecnú platnosť názoru informačnej služby vo všeobecnej rovine. Poznanie konkrétnych dôvodov z ktorých informačná služba vychádza pri svojom závere o nebezpečnosti žalobcu pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní dôvodov zrušenia prechodného pobytu u žalobcu vychádza. Bez jeho poznania nie je preskúmateľné ani rozhodnutie správnych orgánov v súdnom konaní.

V danej veci sa senát 1S Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 22.12.2015 oboznámil s obsahom utajovanej písomnosti Slovenskej informačnej služby vedenej pod č. 63/830-V-3-68/2012-S zo dňa 07.05.2012, ktorá bola podkladom rozhodnutia správneho orgánu o zrušení povolenia na prechodný pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky, pričom dospel k záveru, že utajovaná skutočnosť neobsahovala také dôvody, ktoré by viedli k rozhodnutiu o zrušení povolenia na prechodný pobyt žalobcu. Ide o totožnú utajovanú skutočnosť, s ktorou sa museli oboznámiť správne orgány prvého i druhého stupňa a s ktorou sa bol povinný oboznámiť aj krajský súd, ale z jej obsahu podľa názoru najvyššieho súdu nie je zrejmé, o aký konkrétny prípad dôvodného podozrenia, že žalobca pri svojom pobyte ohrozí bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie ide, a preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, priznal náhradu trov prvostupňového konania v celkovej výške 384,18 €, a to za: 1. príprava a prevzatie veci vo výške 123,50 €, 2. podanie žaloby vo výške 123,50 €, 3. 2 x 7,41 € režijný paušál vo výške 14,82 €, 4. DPH 20 % vo výške 52,36 €, 5. súdny poplatok vo výške 70 €.

Žalobca si v žalobe zo dňa 06.11.2012 uplatnil trovy prvostupňového konania za tri úkony právnej služby, ktoré však bližšie nešpecifikoval. Z dôvodu, že zo spisového materiálu je zrejmé, že právny zástupca v konaní vykonal iba dva úkony, a to príprava a prevzatie veci a podanie žaloby, odvolací súd priznal žalobcovi trovy prvostupňového konania iba za dva úkony právnej služby. Trovy odvolacieho

konania si žalobca neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.